

ORCID: https://orcid.org/0000-0001-8379-4325

Google школа:
https://scholar.google.com.ua/citations?user=K5KFRDkAAAAJ&hl=ru

Пошта: ryzheva.nadiya@gmail.com

Посада: Професорка кафедри історії

Науковий ступінь: Докторка історичних наук

Вчене звання: Професорка

Базова освіта:
Заклад вищої освіти:
Миколаївський державний інститут імені В. Г. Бєлінського.
Спеціальність: Історія
Кваліфікація: Вчитель історії та суспільствознавства

Спеціальність і шифр:
Дисертація на здобуття ступеня доктора наук
Тема: «Суднобудування в Україні: етапи й особливості розвитку (від давнини до початку ХХ ст.)»
07.00.01 – історія України

Коло наукових інтересів: історія суднобудування, науки, техніки, формування інженерно-технічної інтелігенції в Україні, гендерні питання, проблеми регіоналістики, історична освіта.

Член редколегії фахових наукових журналів «Дослідження з історії філософії науки і техніки» (м. Дніпро) (https://vestnikdnu.dp.ua/index.php/ifnit) та «Південний архів» (м. Херсон) (https://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs).

Рецензент фахових наукових видань України:

- Дослідження з історії і філософії, науки і техніки
https://vestnikdnu.dp.ua/index.php/ifnit
- Південний архів
https://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs

НДР:

1. *Тема:* «Історична освіта в умовах створення інноваційного освітнього середовища»
Термін виконання: 2021-2023 рр.
Державний реєстраційний номер: 0121U109372
2. *Тема:* Науково-дослідна робота кафедри «Інтеграція української історичної науки у світовий науково-освітній простір в умовах воєнного стану»
Термін виконання: 2024-2026 рр.
Державний реєстраційний номер: 0124U001818

Госпдоговірні теми (наукові дослідження і розробки за рахунок коштів державного бюджету України, госпдоговірних тем)

1.Назва програми / теми: «Миколаївський економічний ліцей № 2: історичний поступ та сьогодення»
Підстава виконання (договір, угода, наказ тощо): Наказ ректора МНУ № 371 від 22.09.2020 р.

2. *Назва програми / теми:* «Приватне підприємство “КАНОН-А”: історичний поступ та сьогодення»
Підстава виконання (договір, угода, наказ тощо)
Договір № 17/21 від 19 жовтня 2021 р. із Приватним підприємством «КАНОН-А»

Наказ ректора МНУ імені В. О. Сухомлинського № 371 від 09.11.2021 р.

3. Науково-технічні послуги в галузі інженерії.
Назва програми / теми: Складання науково-методичних матеріали з історії Миколаївщини для проведення он-лайн екскурсій
Підстава виконання (договір, угода, наказ тощо)
Договір № 13/22 від «23» листопада 2022 р.

4. *Назва програми / теми:* «Складання тематичних екскурсій з історії міста Миколаєва».
Підстава виконання (договір, угода, наказ тощо)
Договір № 12/23 від «25» вересня 2023 р.

Підвищення кваліфікації:
Рік*: 2021*
Установа*: Університет страхування та фінансів (VUZF University) (м. Софія, Болгарія)*
Тема*: Сучасні методи навчання та інноваційні технології в вищій освіті: європейський досвід та глобальні тенденції*

Рік: *2023*
Установа: *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*
Тема: *Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти: розвиток освітніх програм та їх акредитація*

Рік: 2026
Установа: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова (м. Миколаїв, Україна)
Тема: Практико-орієнтовні підходи і методи професійної підготовки науково-дослідницької діяльності у ЗВО» (180 годин/ 6 кредит ECTS). 02.02.2026 – 30.04.2026 рр.
Сертифікат № СПК 02066753/0631-26

Наукові публікації за останні 5 років:
1)Scopus та Web of Science

1. Ryzheva, N. Historical stages in the formation of the scientific knowledge system in a theoretical and methodological context. // Linguistics and Culture Review, 2021. 5(S2), 96-107.

DOI: 10.21744/lingcure.v5nS2.1333

2. Ryzheva, N. Technology as a socio-historical phenomenon. // History of Science and Technology, 2021 vol. 11(1), S.26-37.

DOI:10.32703/2415-7422-2021-11-1-26-37.

3. Ryzheva, N. Network Research and Classification of Military History Museums in Ukraine. // Skhidnoievropeiskyi Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin], Issue19 Page 217-227, 2021

DOI:10.24919/2519-058X.19.233834

4. Ryzheva, N. Some methodological issues of the history of science and technology // History of science and technology, 2022, vol. 12, issue 1. P. 31-54.

DOI: 10.32703/2415-7422-2022-12-1-31-54

https://www.hst-Journal.com/index.php/hst/issue/view/19/21

https://www.hst-journal.com

5. Рижева Н. О. Ноосфера и техносфера как активные факторы исторических процессов // West Bohemian Historical Review, 2022, XII (2), pp.275-294

6. Ryzheva, N. Social Role of Cultural Heritage and Objectives of Monument Studies // EMINAK Issue 2 Page 288-304 Special Issue SI, 2023 **DOI:**10.33782/eminak2023.2(42).653

7. Ryzheva, N. Artificial Intelligence in higher education: opportunities and challenges. // Amazonia Investiga, 13(73), (2024). 284-296.

DOI:10.34069/AI/2024.73.01.24

8. Ryzheva, N., The history of the emergence, development and improvement of high-speed railways: Technical, socio-economic and cultural aspects. (2025) Vol 15. No 2 .

https://doi.org/10.32703/2415-7422-2025-15-2-499-530

9. Ryzheva, N., (2026). Development of students' personal and professional maturity in higher education. Revista Conrado, 22(109), e4843.

https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/4843

10. Ryzheva, N. (2026). Кораблебудівна освіта Російської імперії кінця 18 – початку 20 ст. *Емінак: науковий щоквартальник*, (2(54), 93-118. https://doi.org/10.33782/eminak2026.2(54).861

2) Категорія «Б»

1. Рижева Н.О. Сучасна українська історіографія Голокосту. Південний архів (історичні науки), 2022 № 37. С.82-91.
https://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs/article/view/40/39

2. Ryzheva, N. Artificial intellect and human nature Дослідження з історії і філософії науки і техніки, 2023, 32 (I), С.3-19.

https://doi.org/10.15421/272301

3. Рижева Н.О. Провідна роль жінок у розвитку музейної справи Миколаєва у другій половині XX століття. Науковий журнал «Дослідження з історії і філософії науки і техніки. 2024, 33 (2), С.84-101.

https://doi.org/10.3744/zenodo.12147807

4. Рижева Н.О. Історіографія промисловості та робітництва Української РСР у повоєнну добу (1946–1965 рр.) (за матеріалами дисертаційних досліджень 1950-х – першої половини 1960-х рр.) Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Історичні науки, №1. 2025. С.17-23.

https://doi.org/10.12958/3083-7030-2025-1-17-23

5.Рижева Н.О. Радянська наукова періодика другої половини 1960-х – першої половини 1980-х рр. як джерело історіографічного дослідження повоєнної промисловості та робітництва Української РСР (1946–1965 рр.). Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. Том 36 (75) № 2. 2025. С. 257–262.

https://doi.org/10.32782/2663-5984.2025/2.37

6. Рижева Н.О. Промисловість повоєнної України (1946–1965 рр.) в працях радянських дослідників другої половини 1980-х – початку 1990-х рр. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич :Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 89. Том 2.

https://doi.org/10.24919/2308-4863/89-2-2

7. Рижева Н.О. Історичне зброєзнавство в системі підготовки вчителів історії в Україні. Південний архів (Історичні науки) : Збірник наукових праць. 2026. Вип. 53. С. 33-39.

https://doi.org/10.32999/ksu2786-5118/2026-53

8. Рижева Н.О.Мілітарна складова української історії в інтелектуальній спадщині фундаторів національної історіографії. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Історичні науки. Вип. №1, 2026. С.12-22.

https://visnyk.luguniv.edu.ua/index.php/vhis/article/view/1323/1326

9. Рижева Н.О. Становлення історичного зброєзнавства та його персоніфікація в другій половині XIX – на початку XX ст. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. Том 37 (76) № 1. 2026. С. 122-129.

https://hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2026/1_2026/19.pdf

3)ОЕСР

1. Ryzheva, N. Subject of the history of science and technology Modern systems of science and education in the USA, EU and other countries ‘2022 January 25-26, 2022.

DOI: 10.30888/2709-2267.2022-09-01-010

2. Ryzheva, N. Regional Study of Holocaust Intellectual Archive Volume

11, Number 2, April - June 2022, S. 49-61.
DOI: 10.32370/IA_2022_06_5
3. Ryzheva, N. Modern Ukrainian holocaust historiography Colloquium-journal №11 (134), 2022 Część 1 (Warszawa, Polska). S. 14-17.
DOI: 10.24412/2520-6990-2022-11134-14-17
4. Ryzheva, N. The crisis of the international division of labor. Current issues of science, prospects and challenges: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), June 10, 2022. Sydney, Australia: European Scientific Platform. S. 114-117.
DOI 10.36074/scientia-10.06.2022
5. Ryzheva, N. Formation of cultural and spiritual values in the modern youth environment Sworld-Us Conference proceedings. 1, usc18-01 (May 2023), 125–128.
DOI:https://doi.org/10.30888/2709-2267.2023-18-01-007
6. Рижева Н.О. Вплив язичницьких вірувань на становлення праукраїнської ідентичності Colloquium-journal №7 (166), 2023 Część 1.
DOI:10.24412/2520-6990-2023-8167-4-7
7. Ryzheva, N. The role of the mythological component in the formation of proto-Ukrainian spirituality Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference «The evolution of philosophy of science in recentdecades», March 06 – 07, 2023 Copenhagen, Denmark by the«InterSci». S 18-20. 114 p.
https://intersci.eu/wp-content/uploads/2023/03/The-evolution-of-philosophy-of-science-in-recent-decades.pdf
8. Рижева Н.О. Розвиток перспективних напрямків господарювання в Одеському повіті Херсонської губернії в XIX ст. Colloquium-journal №4 (197), 2024 Część 1.
DOI: 10.24412/2520-6990-2024-4197-4-6
9. Рижева Н.О. Музеї як осередки культурно-духовного виховання студентської молоді Colloquium-journal №36 (229), 2024. Część 1. S. 9-12. https://doi.org/10.5281/zenodo.14591160

Монографії

1.Рижева Н.О. Історичні нариси з розвитку техніки в Україні: колективна монографія. Під заг. ред. Гріффена Л.О.; кол. авт.: Гріффен Л.О., Деркач О.П., Дзержинский В. О. [та ін.]. – Київ: Талком, 2023, С.258-287. *(Розділ у колективній монографії)*
https://repository.kpi.kharkov.ua/items/9f083bfe-9db0-4006-beed-6e1567c437d7
2. Рижева Н.О. Історичні нариси з розвитку техніки в Україні: колективна монографія. Другий випуск. Під заг. ред. Гріффена Л.О.; кол. авт.: Балишева М.А.,Гамалія В.М., Голубкіна Г.С.[та ін.]. – К. : Талком, 2025. С. 82-105. *(Розділ у колективній монографії)*

https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/12989

Навчально-методичні праці

1. Рижева Н. О. Трансформаційні процеси гендерних реалій у світовій та вітчизняній історії: Навчально-методичний посібник. Миколаїв. СПД Румянцева, 2021. 196 с.

2. Рижева Н. О. Наука в історії суспільства : Навчально-методичний посібник. Миколаїв. 2022. 201 с. (Електронне видання).

3. Рижева Н. О. Історико-науковий контекст духовної парадигми людської цивілізації: Навчально-методичний посібник для змішаного навчання. Миколаїв. 2023. 255 с. (Електронне видання).

4.Рижева Н.О. Історія релігії та церкви в Україні. Миколаїв. 2024. 193 с. (Електронне видання).

5. Рижева Н.О. Історія України. навчально-методичний посібник для змішаного навчання. Миколаїв. 2025. 203 с. (Електронне видання).

Керівництво здобувачами:

1. Дробний Віктор Сергійович. Доктор філософії у галузі 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 Історія та археологія.

Тема дисертації: «Соціально-економічний та культурний розвиток поселень Одеського повіту Херсонської губернії (XIX – початок XX ст.)» .

Н24 002413 від 03.05.2024 р. Запорізький національний університет.

Опанування:

1. Саричева В.Д. «Розвиток суднобудування Запорозького козацтва в XVI–XVIII ст.». Доктор філософії у галузі 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 Історія та археологія (2021)

Голова Разової спеціалізованої ради ДФ 38.060.020 Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
Дата захисту: 09.04.2026 р.
Здобувачка ступеня доктора філософії Бондар Ю. О.
Тема дисертації: «Промисловість Української РСР у повоєнний період (1946–1965 рр.): історіографія проблеми»
https://nuos.edu.ua/nauka/specializovani-vcheni-radi-dlya-prisudzhennyastupennya-phd/2026-rik-zahistu-razovi-specializovani-vcheni-radi-df-38-060- 020/razova-specializovana-rada-df-38-060-020/

Статус у науковій спільноті та громадських академіях

- **Академік Академії наук вищої освіти України** (обрана загальними зборами АН ВО України, м. Київ, 29 листопада 2014 року, диплом № 12-14).

Відомчі, академічні та громадські нагороди

- Медаль «За успіхи в науково-педагогічній діяльності» (рішення Президії АН ВО України від 24 жовтня 2017 року).
- Медаль ім. Івана Пулюя (рішення Президії АН ВО України від 27 листопада 2018 року).
- Медаль Ярослава Мудрого (рішення Президії ГО «НАН ВО України» від 14 грудня 2019 року).
- Медаль ім. Івана Івановича Огієнка (рішення Президії ГО «НАН ВО України» від 17 листопада 2020 року).
- **Почесна грамота Міністерства освіти і науки України** (за ініціативу та наполегливість, високий професіоналізм, сумлінне виконання службових обов'язків та вагомий внесок у розвиток сфери освіти і науки України, м. Київ, 2026 рік).
- Медаль лауреата Всеукраїнської premії «Працівникам освіти України» Всеукраїнського благодійного фонду «Вдячність. Визнання. Надія» (відповідно до постанови правління фонду від 25 вересня 2026 року).

Лауреат обласних премій

- **Лауреат IX Миколаївської обласної премії імені Миколи Аркаса** у номінації «Краще видання та підручники» (як автор-упорядник книги).
- **Лауреат X Миколаївської обласної премії імені Миколи Аркаса** у номінації «Краще видання та підручники» (у складі авторського колективу).

Результати наукової, науково-методичної діяльності та підготовка кадрів

- Авторка понад 190 наукових та навчально-методичних праць, опублікованих у вітчизняних та закордонних рецензованих фахових виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science та до переліку фахових видань України.
- Авторка 22 навчально-методичних посібників та 12 монографій. Бере активну участь у міжнародних, всеукраїнських і регіональних наукових конференціях, семінарах та круглих столах, а також виступає їх організатором.
- Здійснює наукове керівництво здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Підготувала 5 здобувачів, які успішно захистилися та отримали наукові ступені кандидата наук / доктора філософії (PhD).